

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

primljeno 16.8.2018.
JL

ŽUPANIJSKI SUD
U ŠIBENIKU
PRIMLJENO
Dne 16.8.2018.

Broj: I Kž 193/2018-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Marina Mrčele, doc. kao predsjednika vijeća te Perice Rosandića i dr. sc. Zdenka Konjića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Martine Setnik kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog Željka Jonjića i drugih zbog kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. i drugih Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – ispravak; dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama optuženog Željka Jonjića i optuženog Lovora Perkova podnesenima protiv presude Županijskog suda u Šibeniku od 19. lipnja 2017. broj K-23/2014-15, u sjednici vijeća održanoj 15. lipnja 2021.,

presudio je i riješio je:

I. Prihvaća se žalba optuženog Lovora Perkova, ukida se pobijana presuda u odnosu na kazneno djelo iz članka 246. stavka 1. KZ/11. opisano u točki I. izreke prvostupanjske presude u odnosu na tog optuženika te se u tom dijelu predmet upućuje nadležnom prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

II. Odbija se kao neosnovana žalba optuženika Željka Jonjića te se u pobijanom, a neukinutom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Šibeniku proglašeni su krivima optuženi Željko Jonjić i optuženi Lovor Perković zbog počinjenja kaznenih djela protiv gospodarstva, zlorabe povjerenja u gospodarskom poslovanju i to: optuženi Željko Jonjić zbog jednog kaznenog djela iz članka 246. stavka 1. KZ/11. opisanog u točki 1. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude te zbog dva kaznena djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11. opisana u točkama 2. i 3. izreke osuđujućeg dijela presude, a optuženi Lovor Perković zbog jednog kaznenog djela iz članka 246. stavka 1. KZ/11. opisanog u točki 1. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude. Optuženom Željku Jonjiću je za kazneno djelo iz članka 246. stavka 1. KZ/11., uz

primjenu članka 48. stavka 2. i članka 49. stavka 1. točke 5. KZ/11., utvrđena kazna zatvora četiri mjeseca, a za kaznena djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11., uz primjenu članka 48. stavka 2. i članka 49. stavka 1. točke 4. KZ/11., kazna zatvora osam mjeseci za svako djelo pa je optuženik za ta djela i uz primjenu članka 51. stavaka 1. i 2. KZ/11., osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora od jedne godine i šest mjeseci. Optuženik Lovor Perkov je zbog kaznenog djela iz članka 246. stavka 1. KZ/11., uz primjenu članka 48. stavka 2. i članka 49. stavka 1. točke 5. KZ/11., osuđen na kaznu zatvora tri mjeseca, a na temelju članka 56. stavaka 1., 2. i 3. KZ/11. izrečena mu je uvjetna osuda tako da se kazna zatvora na koju je optuženik osuđen neće izvršiti ako u roku od dvije godine ne počini novo kazneno djelo.

2. Na temelju članka 158. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13. i 152/14.; dalje: ZKP/08-14) naloženo je optuženom Lovoru Perkovu da na ime imovinskopravnog zahtjeva isplati oštećeniku Poljoprivrednoj zadruzi Tribunj 1.783,20 kuna, u roku od mjesec dana po pravomoćnosti presude, dok je s preostalim imovinskopravnim zahtjevom oštećenik upućen u građansku parnicu.

3. Na temelju članka 77. stavaka 1. i 3. KZ/11. od Poljoprivredne zadruge Tribunj otkup oduzeta je protupravno stečena imovinska korist 1.639.691,09 kuna pribavljena kaznenim djelom pod točkom 3. izreke osuđujućeg dijela presude, a koji iznos predstavlja imovinu Republike Hrvatske.

4. Na temelju članka 148. stavaka 1., 2., 3. i 4. ZKP/08-14 u vezi s članom 145. stavkom 2. točkama 1. i 6. ZKP/08-14 odlučeno je da su optuženici dužni isplatiti prvostupanjskom sudu i to optuženi Željko Jonjić na ime troškova vještačenja agronoma 1.784,00 kuna, a za troškove knjigovodstvenog vještaka 8.880,00 kuna odnosno ukupno 10.664,00 kuna, te na ime paušala 3.000,00 kuna, odnosno ukupno 13.664,00 kuna, a optuženi Lovor Perkov na ime troškova vještačenja agronoma 1.784,00 kuna, knjigovodstvenog vještaka 4.440,00 kuna, odnosno ukupne troškove vještačenja 6.224,00 kune te paušalni trošak 1.000,00 kuna odnosno ukupno 7.224,00 kune, dok će se o troškovima branitelja po službenoj dužnosti odlučiti posebnim rješenjem.

5. Nasuprot tome, na temelju članka 452. točke 6. ZKP/08-14 protiv optuženog Željka Jonjića i optuženog Lovora Perkova odbijena je optužbe zbog kaznenog djela protiv gospodarstva, zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. opisanog u točki 2. optužnice te je na temelju članka 149. stavka 1. u vezi s člankom 148. stavkom 2. ZKP/08-14 odlučeno da troškovi kaznenog postupka u odnosu na ovo kazneno djelo padaju na teret proračunskih sredstava prvostupanjskog suda.

6. Protiv osuđujućeg dijela te presude žalbu je podnio optuženi Željko Jonjić osobno i po braniteljici odvjetnici Veri Bego. Žalba je po braniteljici podnesena zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i odluke o kazni. Predloženo je da se žalba prihvati, pobijana presuda ukine i uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i

odluku, podredno da se pobijana presuda preinači i optuženiku izrekne blaža kazna. U osobnoj žalbi optuženici nisu izričito navedene ni žalbene osnove ni žalbeni prijedlog, a iz sadržaja proizlazi da se predlaže pobijanu presudu preinačiti i optuženika oslobodi optužbe. Budući da se te dvije žalbe sadržajno nadopunjuju, to je s njima postupljeno kao s jednom optuženikovom žalbom.

7. Žalbu protiv presude podnio je i optuženik Lovor Perkov po braniteljici odvjetnici Zdenki Nakićen Vukičević, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te odluke o kazni. Žalbom se predlaže „preinaka prvostupanjske presude na način da se okrivljenika oslobodi optužbe podredno da mu se izrečena kazna smanji“.

8. Odgovori na žalbe nisu podneseni.

9. U skladu s člankom 474. stavkom 1. ZKP/08-14, spis je prije dostave sucu izvijestitelju bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

10. Žalba optuženog Lovora Perkova je osnovana, dok žalba optuženog Željka Jonjića nije osnovana.

U odnosu na žalbu optuženog Lovora Perkova:

11. Premda optuženi Lovor Perkov u uvodnom dijelu žalbe ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, istu ne označava zakonskom odredbom niti je obrazlaže. Pobijana presuda ispitana u skladu s člankom 476. stavkom 1. točkama 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.; dalje: ZKP/08-19). Nije utvrđeno da bi bila počinjena neka od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, a niti je na štetu optuženog Lovora Perkova povrijeđen kazneni zakon.

12. Međutim, u pravu je ovaj optuženik kada pobija pravilnost činjeničnih utvrđenja u odnosu na kazneno djelo iz članka 246. stavka 1. KZ/11. za koje je proglašen krivim u točki 1. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude.

12.1. Naime, s pravom optuženi Perkov u svojoj žalbi upire na činjenicu da je predmetne ugovore o zakupu - koncesiji poljoprivrednog zemljišta, u naravi maslinika, koji su vlasništvo Poljoprivredne zadruge Tribunj i označeni kao čest. zem. br. 942/2 K.O. Vodice i čest. zem. br. 6338,6246/2 i 6317 K.O. Tisno, sklopio s upraviteljem navedene Poljoprivredne zadruge optuženim Željkom Jonjićem kao fizička osoba, a ne, kako ga se tereti u činjeničnom opisu, kao predsjednik Nadzornog odbora Poljoprivredne zadruge Tribunj. Premda nije sporno da je u trenutku sklapanja navedenih ugovora optuženi Lovor Perkov bio predsjednik Nadzornog odbora Poljoprivredne zadruge Tribunj, u ovom pravnom poslu on se ne pojavljuje u tom svojstvu, nego u svojstvu fizičke osobe sklapa ugovore o zakupu s optuženim Željkom Jonjićem kao upraviteljem Poljoprivredne zadruge Tribunj. U toj situaciji nije sporno svojstvo odgovorene osobe u odnosu na optuženog Jonjića.

Međutim, s pravom se u žalbi dovodi u pitanje svojstvo odgovorne osobe u odnosu na optuženog Perkova, a onda i pitanje u kojem je svojstvu počinio ovo kazneno djelo, s obzirom na to da on, kako je to već navedeno, ove ugovore sklapa kao fizička osoba, a u vrijeme kada je djelo počinjeno kazneno djelo za koje su optuženici proglašeni krivima pravno se označavalo kao kazneno djelo zloporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavka 3. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97., 27/98. - ispravak, 50/00. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04. i 84/05. - ispravak; dalje: KZ/97.), a koje djelo u konkretnoj situaciji ima pravni kontinuitet u kaznenom djelu iz članka 246. stavka 1. KZ/11., za koje je optuženi Perkov i proglašen krivim (koju okolnost u pobijanoj presudi prvostupanjski sud nije razmotrio). Kazneno djelo iz članka 337. KZ/97. mogla je počiniti samo službena ili odgovorna osoba pa je optuženi Lovor Perkov, s obzirom na to da prilikom sklapanja spornih ugovora o zakupu nije nastupao kao predsjednik Nadzornog odbora Poljoprivredne zadruge Tribunj, nego kao fizička osoba, u počinjenju ovog kaznenog djela eventualno mogao imati samo svojstvo poticatelja.

12.2. Stoga je, s obzirom na činjenicu da optuženi Perkov osnovano u svojoj žalbi upire na navedenu okolnost, prihvatanjem njegove žalbe pobijanu presudu trebalo ukinuti u odnosu na optuženog Lovora Perkova i kazneno djelo iz članka 246. stavka 1. KZ/11. opisano u točki 1. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude te predmet uputiti nadležnom prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

13. U ponovljenom će postupku nadležni prvostupanjski sud otkloniti nedostatke na koje je upozoren te će, nakon što izvede sve raspoložive dokaze, utvrditi odlučno činjenično stanje na kojem će zasnovati svoju novu presudu. Na temelju tako utvrđenog pravno odlučnog činjeničnog stanja, prvostupanjski će sud donijeti novu, zakonitu i pravilnu presudu koju će, u skladu s odredbama članka 459. ZKP/08-19 i valjano obrazložiti.

14. Stoga je na temelju članka 483. stavka 1. ZKP/08-19 odlučeno kao u točki I. izreke ove presude i rješenja.

U odnosu na žalbu optuženika Željka Jonjića:

15. Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, optuženi Jonjić smatra da je prvostupanjski sud odbijajući na raspravi prijedlog obrane da se provede kontrolno financijsko-knjigovodstveno vještačenje, povrijedio optuženikovo pravo obrane, a to je utjecalo i moglo utjecati na presudu. Međutim, optuženik nije u pravu.

15.1. Prvostupanjski je sud odbio provođenje kontrolnog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja smatrajući taj dokaz odugovlačećim jer je vještak Dragan Bijelić odgovorio na sva bitna pitanja vezano za predmet vještačenja i to u odnosu na sva optuženiku na teret stavljena kaznena djela. Obrana nije dala valjane razloge zbog kojih bi bilo potrebno provođenje takvog kontrolnog vještačenja. Ovakvo obrazloženje prihvaća i ovaj sud. Pitanje prihvatanja od strane optuženika

nalaza i mišljenja financijsko-knjigovodstvenog vještaka Dragana Bijelića može se promatrati kroz pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja.

15.2. Odbijanjem provođenja kontrolnog vještačenja nije povrijeđena niti "presumpcija nevinosti žalitelja", pri čemu u žalbi nije niti navedeno u čemu bi se ova povreda očitovala.

16. Pobjana presuda ispitana je sukladno članku 476. stavku 1. točkama 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku ZKP/08-19. Nije utvrđeno da bi bila počinjena neka od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, a niti je na štetu optuženika Željka Jonjića povrijeđen kazneni zakon.

17. Protivno optuženikovim žalbenim navodima, pravilno je prvostupanjski sud prihvatio nalaz i mišljenje financijsko-knjigovodstvenog vještaka Dragana Bijelića i na temelju tog dokaza, povezujući ga i s iskazima u tijeku postupka ispitanih svjedoka, utvrdio da je optuženik Jonjić počinio kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11. opisano u točki 2. izreke osuđujućeg dijela presude. Naime, vještak je utvrdio da kupoprodaja zemljišta i to zemljišnih čestica 949 i 950, Z.U. 738., K.O. Vodice nije evidentirana u poslovnim knjigama, kako Poljoprivredne zadruge Tribunj Otkup kao prodavatelja, tako i trgovačkog društva Kate Commerc d.o.o. kao kupca te po toj osnovi nije bilo niti plaćanja kupoprodajne cijene. U odnosu na pozajmice koje da je trgovačko društvo Kate Commerc d.o.o. davalo Poljoprivrednoj zadrugi Tribunj Otkup, pa tako i onu od 100.000,00 kuna na koju se upire u žalbi, vještak je na temelju dostupne mu knjigovodstveno računovodstvene dokumentacije utvrdio da se nigdje ne spominje kupoprodaja maslinika, a niti plaćanje cijene, nego da su pozajmice koje obrana spominje i koje su bile evidentirane i prije nego što je ova kupoprodaja izvršena, bile čisti poslovni odnos između ta dva pravna subjekta koji je rješavan na način da je između njih bilo kupnje i prodaje razne robe te da su se dugovanja i potraživanja zatvarala i da je na kraju svake godine Poljoprivredna zadruga Tribunj otkup uvijek imala potraživanje prema trgovačkom društvu Kate Commerce d.o.o., a ne obrnuto kako se to tvrdi u optuženikovo žalbi.

17.1. Premda je vještak naveo i da ti računovodstveni podaci o poslovnim odnosima nisu bili transparentni niti kod jednog od ova dva pravna subjekta, ipak je na temelju cjelokupne pregledane knjigovodstvene računovodstvene dokumentacije i konta knjiženja ostao kod svog jasnog i nedvosmislenog zaključka da doista nije bilo evidencije o kupoprodaji niti o plaćanju kupoprodajne cijene.

17.2. Navedeno potvrđuje i svjedokinja Anka Janković koja je vodila knjigovodstvene poslove Poljoprivrednih zadruga Tribunj i Tribunj otkup. Ona je na temelju analize cjelokupnog poslovnog odnosa između Poljoprivredne zadruge Tribunj otkup i trgovačkog društva Kate Commerce d.o.o. navela da su sva njihova međusobna dugovanja i potraživanja podmirena, s time da je napomenula da ona u računovodstvu nije imala evidentiran ovaj kupoprodajni ugovor niti isplatu cijene, tako da su se svi računi koje je navodila i stanja konta dugovne i potražne strane u odnosima između prodavatelja i kupca odnosili na te poslovne odnose, a ne na transakciju kupoprodaje nekretnine.

17.3. Ni svjedokinja Tanja Jadronja koja je vodila knjigovodstveno-računovodstvene poslove za trgovačko društvo Kate Commerce d.o.o. nije potvrdila da bi vidjela ovaj kupoprodajni ugovor, a niti da je on bio evidentiran u računovodstvu trgovačkog društva Kate Commerce d.o.o. Također se ne sjeća niti da bi bila isplaćena kakva kupoprodajna cijena prema Poljoprivrednoj zadruzi Tribunj Otkup.

17.4. Kada se navedenom doda i činjenica da nije postojala odluka Skupštine Poljoprivredne zadruge Tribunj čija je nekretnina bila predmet kupoprodajnog ugovora sklopljenog između Poljoprivredne zadruge Tribunj otkup i trgovačkog društva Kate Commerce d.o.o., a bez čijeg odobrenja sukladno članku 27. Pravila Poljoprivredne zadruge Tribunj nije bilo dopušteno raspolagati na ovakav način nekretninama, tada je pravilno i u svemu osnovano i zakonito utvrdio prvostupanjski sud da je optuženik Željko Jonjić na način opisan u točki 2. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude počinio kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11. u kojem djelu ima pravni kontinuitet ono iz članka 337. stavka 4. KZ/97. koje je, s obzirom na vrijeme počinjenja djela, optuženik počinio. Na ovakvo utvrđenje nije ni od kakvog utjecaja činjenica da je optuženik Poreznoj upravi platio porez na promet nekretnina. To je pravilno utvrdio i prvostupanjski sud u svojoj presudi.

17.5. Niti optuženikovo upiranje na dokaz koji je priložio u spis predmeta, konkretno popis zadrugara koji da su svojim potpisima potvrdili zaključke Skupštine na kojoj nije bilo kvoruma, nisu doveli u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na optuženog Željka Jonjića. Naime, iz navedenih popisa (listovi 1777. i 1780. spisa predmeta) razvidno je da su na jednom navedeni zadrugari koji su bili za zakup, s time da iz tog dopisa nije vidljivo od kada je, a niti su na njemu potpisi zadrugara, dok na drugom postoji i naknadno upisan datum (12. kolovoza 2005.), međutim, također nema potpisa zadrugara, nego je riječ samo o njihovom popisu iz kojeg ne proizlazi da bi oni doista svojim potpisima i nekim drugim identifikacijskim podacima, osim imena i prezimena, potvrdili neki zaključak Skupštine.

17.6. Jednaka je situacija i s navođenjem ranijih kreditnih obveza po kreditima koje su za Poljoprivrednu zadrugu Tribunj otkup podizali raniji upravitelji i koji su prema podacima u spisu predmeta svi vraćeni.

17.7. Stoga je, protivno žalbenim navodima optuženog Željka Jonjića, prvostupanjski sud pravilno i potpuno u odnosu na njega utvrdio činjenično stanje. Za takvo je svoje utvrđenje dao jasne, valjane i dostatne razloge koji optuženikovom žalbom ni na koji način nisu dovedeni u sumnju.

18. Protivno daljnjim optuženikovim žalbenim navodima, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio sve okolnosti koje su, u smislu odredbe članka 47. stavka 1. KZ/11., od utjecaja da kazna po vrsti ili mjeri bude lakša ili teža za počinitelja te ih je na odgovarajući način i vrednovao. Tako je pravilno prvostupanjski sud optuženom Željku Jonjiću olakotnim cijenio dosadašnju neosuđivanost, njegovu životnu dob, zdravstveno i obiteljsko stanje odnosno da je suočen s obiteljskim problemima vezanim za sina te optuženikovo sudjelovanje u Domovinskom ratu za koje ima više zasluga i odličja. Nasuprot tomu, pravilno mu je otegotnim cijanjena jačina

ugrožavanja i povrede zaštićenog dobra, pobude iz kojih su kaznena djela počinjena, stupanj povrede počiniteljevih dužnosti, kao i način počinjenja kaznenih djela. Riječ je o nebrizi za zakonitost rada i poslovanja Poljoprivrednih zadruga čiji je bio upravitelj i dužan se brinuti o njihovoj dobrobiti, a postupajući s ciljem na njihovu štetu pribavljanja imovinske koristi za sebe. No, s obzirom na to da na optuženikovo strani prvostupanjski sud nije utvrdio nekih posebnih otegotnih okolnosti, a cijeneći utvrđene olakotne okolnost kao naročite olakotne okolnosti i za ovaj je sud prihvatljiva primjena odredaba o ublažavanju kazne iz članka 48. stavka 2. KZ/11. Stoga su, i prema ocjeni ovog suda, pravilno optuženiku, uz primjenu članka 49. stavka 1. točaka 4. i 5. KZ/11., utvrđene pojedinačne kazne i to za kazneno djelo iz članka 246. stavka 1. KZ/11. opisano u točki 1. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude od četiri mjeseca, a za kaznena djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11. opisana u točkama 2. i 3. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude od osam mjeseci za svako. Također je pravilno, uz primjenu članka 51. stavaka 1. i 2. KZ/11., optuženik Željko Jonjić za navedena djela osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora od jedne godine i šest mjeseci. Naime, ocjena je i ovog suda da će upravo ovakva jedinstvena kazna zatvora utjecati, kako na optuženika, tako i na sve ostale, da ne čine kaznena djela i da shvate da je činjenje kaznenih djela pogibeljno, a kažnjavanje počinitelja pravedno te će omogućiti optuženiku ponovno uključivanje u društvo. Takva kazna sadrži dostatnu moralnu osudu za zlo koje je optuženik počinjenjem djela prouzročio i dostatnu društvenu osudu za počinjenje djela te će jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava.

Slijedom navedenog, nije bilo mjesta za prihvaćanje žalbe optuženika Željka Jonjića zbog odluke o kazni.

Stoga je, budući da ne postoje razlozi zbog kojih optuženik Željko Jonjić pobija prvostupanjsku presudu, njegovu žalbu trebalo odbiti kao neosnovanu i na temelju članka 482. ZKP/08-19 odlučiti kao u točki II. izreke ove presude i rješenja.

Zagreb, 15. lipnja 2021.

Predsjednik vijeća:
dr. sc. Marin Mrčela, doc., v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA
Ovlašteni službenik:
Voditelj Pisanice za prijem i otpremu
Mirko Paša

